

**ПРЕФАКТУРИРАНЕТО КАТО НЕЛОЯЛНА ТЪРГОВСКА ПРАКТИКА ЗА
ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ДАВНОСТНИЯ СРОК ПРИ ПЕРИОДИЧНИ
ПЛАЩАНИЯ**

доц. д-р Валентина Станева
ВТУ „Тодор Каблешков”, гр. София
e-mail: valiastaneva@abv.bg

докторант Христо Станев
УНСС, гр. София
e-mail: icostanev@abv.bg

Ключови думи:	Резюме
<p>Префактуриране</p> <p>Оператор на обществена услуга</p> <p>Нелоялна търговска практика</p> <p>Погасителна давност</p> <p>Периодични плащания</p> <p>JEL: M41, K12</p>	<p>Многообразието на търговските сделки в стопанската практика у нас включва и използването на всякакви възможности за възстановяване на търговски вземания. В по-голямата част от случаите при предоставяне на обществени услуги взаимоотношенията протичат коректно и без необходимост от прилагане на специфични подходи за събиране на вземания. Един от използваните начини за събиране на вземания от операторите на обществени услуги при забава на клиентите е използването на счетоводния подход префактуриране.</p> <p>Префактурирането е нормална търговска практика за документално отчитане на взаимоотношения между собственик – наемодател и наемател във връзка с предоставени услуги от оператор на обществена услуга. Дали префактурирането е законосъобразно в счетоводната практика на операторите на обществени услуги, когато търсеният резултат е създаване на условия за възстановяване на дължими търговски вземания по съдебен ред? Правилното му прилагане изисква добро познаване както на счетоводната теория, така и на действащата нормативна уредба.</p> <p>Чрез изследване на правните и счетоводни основания за прилагане на префактурирането, като способ за документиране и достоверно отразяване на счетоводната информация по търговска сделка за предоставяне на обществена услуга, ще се анализират възможните ограничения за законосъобразно прилагане на този счетоводен подход.</p> <p>Изведена е необходимостта от спазване на действащото законодателство и избягване на префактурирането като нелоялна търговска практика за преодоляване на давностния срок при периодични плащания.</p>

Съгласно действащия Закон за счетоводството (ЗСч) документалната обосновааност на стопанските операции е въведена като основно изискване за осъществяване на текущото счетоводно отчитане в дейността на предприятията. Установена е практика за документиране на стопанските факти, явления и процеси чрез първични счетоводни документи, най-често с издаване на фактури. Все по-често се прилага и префактуриране, като начин за счетоводно отразяване на специфичните особености, породени от приложимото законодателство във връзка с уреждане на взаимоотношения при наемане на чужда собственост. Префактурирането се използва и като способ за преодоляване на давностния срок при периодични плащания, във връзка с трудности по събиране на търговски вземания, което е отклонение от установените правила за създаване на счетоводни документи и създава предпоставки за прилагане на нелоялна търговска практика.

Предоставянето на обществена услуга се осъществява от търговски дружества от нефинансовия сектор с предмет на дейност в област водоснабдяване, топлоснабдяване, газоснабдяване, електроснабдяване и други. Дейността е обвързана с прилагането на множество нормативни актове – Търговски закон, Закон за енергетиката, Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, Закон за водите, Закон за устройство на територията, Закон за защита на потребителите, Закон за задълженията и договорите и други. В счетоводен аспект следва да се прилага Законът за счетоводството заедно с приложимите счетоводни стандарти, а във връзка с отчитане на данъчните изисквания по оформяне на данъчните документи и Законът за данък върху добавената стойност.

В изпълнение на законовите изисквания е създадена стройна организация от подзаконови нормативни актове, като в най-честия случай са приети и Общи условия за предоставяне на обществените услуги. Същите са предложени от оператора на обществена услуга, одобрени от съответния държавен регулаторен орган и писмено потвърдени¹ от собственика (собствениците) или ползвателя на имота. Последното е задължително условие, за да може да се приеме, че са налице договорни взаимоотношения между обществен оператор и потребител/клиент при изпълнение на обществена услуга по Общи условия.

Целта на настоящото изследване е на базата на правните и счетоводни основания за прилагане на префактурирането, като способ за документиране и достоверно отразяване на счетоводната информация по търговска сделка за предоставяне на обществена услуга, да се анализират възможностите за законосъобразно прилагане на този способ при забавени периодични плащания.

Задачите, които си поставяме с настоящето изследване, са:

- изследване на законовите основания за съставяне на счетоводни документи във връзка с използване на обществени услуги;
- счетоводна интерпретация на правните аспекти при формиране на задължения и съставяне на счетоводни документи във връзка с използване на обществени услуги;

¹ Виж чл. 147а от Закона за защита на потребителите.

- изследване на условията за прилагане на префактуриране във връзка с уреждане на взаимоотношения при наемане на чужда собственост;
- изследване на законовите постановки, при които префактурирането се определя като нелоялна търговска практика.

Причините, поради които темата е актуална и изисква задълбочен теоретичен анализ, се откриват във въведената практика от операторите на обществени услуги да преодоляват давностния срок по забавени периодични плащания чрез използване на префактуриране на вземанията от клиенти. Идеята е чрез промяна в датата на сделката да се търси преодоляване на давностния срок за периодични плащания, включително и при съдебно търсене.

В Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти няма определение за понятията „фактура“ и „префактуриране“. В закона се използва терминът „счетоводен документ“, който е „хартиен или технически носител на счетоводна информация, класифициран като първичен, вторичен и регистър.“² Първичният счетоводен документ има най-висока доказателствена сила, когато е съставен съобразно изискванията за съставяне на документи по действащото законодателство (счетоводно и данъчно), съдържа необходимите реквизити и отразява вярно и точно стопанската операция. Използването на неистински документи, документи с невярно съдържание, преправени документи или издадени от ненадлежащ представител на търговското дружество представлява отклонение от изискването за документална обосновааност на счетоводното отразяване на стопанската операция.

В Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС) е предвидено ръчно или автоматизирано издаване на три вида данъчни документи – фактура, известие към фактура или протокол. Всяко данъчно задължено лице – доставчик (в случая оператор на обществена услуга), е длъжно да издаде фактура за извършената от него доставка на стока или услуга или при получаване на авансово плащане преди това. Фактура може да не се издава за доставки, по които получател е краен потребител, данъчно незадължено физическо лице³, но с оглед на обстоятелството, че сроковете за плащане в Търговския закон са обвързани с издаването на фактура или отправянето на покана за плащане⁴, практиката на операторите за обществени услуги е да издават фактури за всяка своя доставка на ежемесечна база.⁵

В нормалната търговска дейност регистрите се използват за нуждите на отчетното предприятие за обобщаване на информацията от първичните и вторичните⁶ счетоводни документи.

Фактура по ЗДДС задължително се издава не по-късно от 5 дни от датата на възникване на данъчното събитие за доставката, а ако е

² Виж чл. 4 от Закона за счетоводството.

³ Виж чл. 113, ал. 3, т. 1 от Закона за данък върху добавената стойност.

⁴ Виж чл. 303а от Търговския закон.

⁵ Независимо дали реалният отчет на уредите за търговско измерване е на тримесечна, или годишна база.

⁶ Вторичният документ е от втория тип счетоводни документи, които се издават за нуждите на лица извън отчетното предприятие, виж чл. 4, ал. 3 от Закона за счетоводството.

извършено авансово плащане – не по-късно от 5 дни от датата на получаване на плащането.⁷ При липса на индивидуално уговорен срок за плащане, периодичното парично задължение трябва да бъде изпълнено в 14-дневен срок от получаване на фактурата, на покана за плащане или от деня, следващ деня на получаване на стоката или услугата.⁸ Отчитането на получаването на обществените услуги най-често се извършва на месечна база, като не е задължително отчетният период да съвпада с календарния месец. В масовия случай потребителите на обществени услуги са без договорен индивидуален срок за плащане на периодичното парично задължение. Максималният срок, за който доставчик на обществена услуга и потребител може индивидуално да се договарят, е не повече от 60 дни, освен ако по изключение са договорили по-дълъг срок, когато това се налага от естеството на стоката или услугата или по друга важна причина, стига това да не представлява явна злоупотреба с интереса на оператора – кредитор, и да не накърнява добрите нрави.⁹

Ако потребител, клиент на обществена услуга, не изпълни точно и в срок задължението си, операторът на обществена услуга има право да иска изпълнение на плащането заедно с обезщетение за забава или обезщетение за неизпълнение. Потребителят не носи отговорност за забава, ако невъзможността за изпълнението се дължи на причина, която не може да му се вмени във вина¹⁰, както и не дължи обезщетение за вредите, които кредиторът би могъл да избегне, като положи грижи на добър стопанин¹¹. Последното най-лесно се изпълнява от операторите на обществени услуги в областта на електроснабдяването и комуникациите, които не допускат натрупването на неплатени сметки за повече от 2-3 отчетни периода, като преустановяват достъпа до услугата на изпадналия в забава потребител. При операторите в областта на топлоснабдяването и водоснабдяването това е по-трудно изпълнимо, особено за имоти в сгради – етажна собственост. Затова и при тях се наблюдава натрупване на големи вземания от потребители на техните услуги.

Когато потребител – длъжник, в подходящ срок писмено уведоми оператора на обществената услуга за наличието на непреодолима сила¹² и възможните последици от нея за неизпълнението на договора между тях, същият не дължи обезщетение за настъпили вреди поради неупредомяване.¹³

Счетоводната интерпретация на правните аспекти следва да е съобразена с изискванията на нормативните документи, за да се приеме, че информацията в отчетните документи е документално обоснована¹⁴. Важна особеност е начинът на формиране на задълженията, в зависимост от тяхното отчитане – индивидуално или при условията, характерни за сгради – етажна собственост. Безспорно е, че най-точно формиране на задълженията се образува при използване на общи и индивидуални уреди за търговско измерване на потребяваните обществени услуги, което в

⁷ Виж чл. 113, ал. 4 от Закон за данъка върху добавената стойност.

⁸ Виж чл. 303а, ал. 3 от Търговския закон.

⁹ Виж чл. 303а, ал. 1 от Търговския закон.

¹⁰ Виж чл. 81 от Закона за задълженията и договорите.

¹¹ Виж чл. 83 от Закона за задълженията и договорите.

¹² По смисъла на чл. 306 от Търговския закон „Непреодолима сила е непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, възникнало след сключването на договора.“

¹³ Пак там.

¹⁴ Виж чл. 10, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане.

близко бъдеще се очаква да стане чрез търговски уреди за дистанционно отчитане.¹⁵ Докато промените станат факт, формираните до момента индивидуални задължения следват нормалната логика – след възникване на облигационни взаимоотношения между потребител и оператор на обществена услуга взаимоотношенията се документират счетоводно на базата на периодично извършвани търговски измервания на ползваните обществени услуги. Всеки търговски отчет се остойносттава и се включва в първичен счетоводен документ – данъчна фактура, с включени изискуеми реквизити по чл. 114 от ЗДДС. Персонализирането на потребителя на обществена услуга е от съществено значение за документално обосноваване на търговската сделка, отразена във фактурата. Когато бъдат спазени изискванията на Общите условия за регистриране на наемател като потребител и фактурата се издава на името на наемателя, счетоводното документиране на търговската сделка е идентично на това при собственика (наемодателя) с тази разлика, че за получател по фактурата е посочен наемателят. Тук нямаме случай на префактуриране на разходите, тъй като фактурата е издадена като първичен счетоводен документ с посочен получател – наемателя.

Не така стоят нещата, когато услугата се ползва от наемател, а фактурата се издава на името на собственика (наемодателя), където и двете страни са данъчно регистрирани лица по ЗДДС. Взаимоотношенията между наемодател и наемател най-често се уреждат с договор за наем, в който се предвижда, че както таксите, така и консумативните разходи ще се определят съгласно показанията на монтирани контролно-измервателни уреди. В него се предвижда последващо префактуриране от наемодателя на наемателя на сумите на отчетените разходи, които се заплащат на операторите на обществени услуги от наемодателя или от негово име. Като правило наемодателят е собственик на имота, в който се ползва обществената услуга, и е абонат на операторите, предоставящи услугите, като на негово име се водят съответните партии.¹⁶ В този случай префактурирането се използва като счетоводен подход за възстановяване на разходи на наемодателя, дължими като титуляр на съответната партия, водена при оператор на обществена услуга, както и за документиране на разходите на наемателя. Префактурирането не представлява доставка по смисъла на ЗДДС, когато се има предвид само възстановяване на разходите на наемодателя от наемателя по предоставената обществена услуга.

Вярно е, че всеки случай на префактуриране на разходи за ползвани обществени услуги между наемодател и наемател е специфичен казус със самостоятелно решение. Въпросът е дали оператор на обществена услуга може да използва префактурирането като счетоводен подход за допълнително включване на нов клиент към стари забавени вземания? Такива подходи се използват в практиката най-вече при събиране на вземания по съдебен ред, когато първоначалното „съдебно търсене“ не е приключило в полза на оператора спрямо първия клиент и се търси алтернативен вариант.

¹⁵ Виж последните промени в Закона за енергетиката, публикувани в ДВ, бр. 21/2021 г., които влизат в сила от 01.01.2022 г.

¹⁶ Което не се отнася за услуги, които не се предоставят на конкретен имот, използван като адрес за получаване на кореспонденцията с оператора.

Въпросът е предизвикан от реален казус в практиката, при който оператор на обществена услуга използва счетоводния подход „префактуриране“ при отклонение от изискванията на нормативните документи. Операторът издава два данъчни документа в един и същ ден на физическо лице, което няма качеството собственик или наемател на имота, в който се ползва обществената услуга – фактура с нулева стойност с период на фактуриране от един ден в рамките на същия месец, както и данъчен документ „дебитно известие“. Оставаме настрана обстоятелството, че операторът няма право да издава две фактури на различни титуляри за един и същ имот и в рамките на общ отчетен период и период за фактуриране, освен ако не е налице изрично писмено споразумение между тях. Операторът е длъжен да издаде дебитно известие при увеличаване на данъчната основа на доставка или услуга, за която е издал фактура.¹⁷ Липсата на данни за фактура в дебитното известие създава условия за нееднозначно тълкуване на отразяването на търговската сделка, което не отговаря на изискването за документална обосновааност, тъй като прекъсва връзката между първичния счетоводен документ – фактурата, с вторичния такъв – дебитното известие. При такава организация на счетоводно отразяване няма префактуриране, защото привидно се създава нов счетоводен документ – данъчно известие без издадена фактура, чиято данъчна основа да се увеличава, с който не се анулира старо задължение, а се добавя нова страна по сделката, която да е задължена по паричното вземане. Счетоводно се получава дублиране на една и съща сума, дължима от две страни за един и същ отчетен обект, защото няма замяна на страна по парично вземане. Липсата на данъчна фактура в издаденото дебитно известие е съществено нарушение на правилата за издаване на данъчен документ, на чието основание всеки счетоводител следва да откаже вписване на дебитното известие в дневника за продажбите по ДДС, както и да не осчетоводи документа.

От друга страна, в практиката е въведено префактуриране, извършвано от данъчно регистрирани наемодател към наемател, видно от множеството писма, издадени от Национална агенция по приходите (НАП).¹⁸ Префактурирането при наемодателя в счетоводен аспект се отчита като разчетно взаимоотношение – вземане от наемателя. Докато в случая, когато една от страните (наемател или наемодател) не е данъчно задължено лице по ЗДДС, префактурирането е безпредметно, доколкото не могат да се ползват от правото за възстановяване на данъчен кредит.

Операторът на обществена услуга няма право да „префактурира“ изискуеми плащания към краен потребител – наемател, независимо дали е юридическо, или физическо лице. Ако е необходимо да се замени страна по търговската сделка, тогава операторът, съгласно счетоводното законодателство, е длъжен да анулира издадената фактура и да я замени с нова, в която е променена страната – получател на фактурата. Това е допустима практика по чл. 116 от ЗДДС, видно от конкретно писмо на НАП с изх. № 24-39-3/06.03.2017 г. В противен случай се получава двойно искане на едно и също вземане, но от две независими една от друга страни по търговска сделка.

¹⁷ Виж чл. 115 от Закона за данък върху добавената стойност.

¹⁸ Справка писма на НАП с изх. № 91-00-86/21.03.2007 г., № 38-07/14.03.2012 г., № 20-00-42/21.02.2014 г., № 966/12.09.2015 г. и № 24-39-3/06.03.2017 г.

Проблемът, който операторът се опитва да разреши чрез този счетоводен подход, е как да прехвърли вземането от една страна по предоставена обществена услуга на друга за същия имот, без да анулира издадените до момента фактури на първата страна, тъй като прекъсва възможността за съдебно търсене на вземането. Така излиза, че в отклонение на изискванията на Търговския закон се създават възможности за търсене на вземания от неограничен брой страни по сделката от оператора, което е незаконосъобразно. Неспазването на нормативно установената последователност за издаване на счетоводни документи – първо първичен и след това вторичен документ, създава предпоставки за тълкуване на действията на оператора на обществена услуга като нелоялна търговска практика, която по закон е забранена.¹⁹ По определение търговската практика е нелоялна, ако „противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител“²⁰ и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение от потребителя, което не би взел без прилагането на търговската практика. Създаването на документи, които могат да бъдат оприличени на данъчни, има за цел промяна на икономическото поведение на потребителя, за да го накара да заплати претендираните от оператора вземания.

За съдебното търсене по периодични плащания има особеност, че е установена специална погасителна давност, която е различна от общата. Общата погасителна давност е петгодишна²¹ и е приложима във всички случаи, при които законът не е определил друг специален давностен срок. Като специален е определен срокът за периодичните плащания, при който с изтичане на тригодишна давност се погасяват вземанията за наем, за лихви и за други периодични плащания. В Закона за задълженията и договорите няма определение на понятието „периодични плащания“. Колегията²² на Върховен касационен съд (ВКС) разглежда понятието с оглед функциите на погасителната давност и спецификата на тези вземания, за които е предвидена по-кратка от общата погасителна давност. Погасителната давност е установена в обществен интерес с цел да се стимулира своевременното упражняване на субективните граждански права. Правните норми, които я уреждат, са императивни. Чрез погасителната давност на кредитора се отнема възможността да иска принудително осъществяване на своето право след нейното изтичане, ако ответникът се позове на нейното изтичане пред съдебния орган. Предполага се, че е отпаднал правният интерес, ако за едно вземане не се търси защита в продължителен период от време. Затова задълженията на потребителите към операторите на обществени услуги за изпълнение на повтарящи се парични задължения, произтичащи от изпълнение на договор при Общи условия, с падеж, настъпващ през предварително определени интервали от време и определяеми размери (независимо дали отделните плащания са с еднакъв, или различен размер), са определени като периодични

¹⁹ Виж чл. 68в от Закона за защита на потребителите (ЗЗП).

²⁰ Виж чл. 68г от ЗЗП.

²¹ Виж чл. 110 от ЗЗД.

²² Тълкувателно решение № 3 от 18.05.2012 г. по тълкувателно дело № 3/2011 г., ОСГТК на ВКС.

плащания²³, поради което към тях се прилага специалната тригодишна давност.

В заключение, счетоводният подход „префактуриране“ е установена законосъобразна практика за счетоводно отразяване на специфичните особености, породени от приложимото законодателство във връзка с уреждане на плащанията по ползвани обществени услуги при наличие на наемни взаимоотношения. Използването на „префактурирането“ за преодоляване на давностния срок при периодични плащания от страна на обществен оператор спрямо крайни потребители, които не са титуляри по сметка, покрива критериите за нелоялна търговска практика, целяща плащане, което потребителите не биха извършили без нейното прилагане. Разликата между използваните два вида „префактуриране“ се открива единствено в правните предпоставки – наличие или липса на договор за наем и произтичащите от това последици за наематели – регистрирани по ЗДДС. От счетоводна гледна точка коректната процедура за счетоводно отразяване прехвърлянето на търговски задължения от един клиент на друг, когато са формирани във връзка с един и същ имот и период, е анулиране на първоначално издадената фактура, издаване на нова със същите параметри по сделката, освен данните за получател по сделката, които се променят с актуалните. По този начин се осигурява изпълнението на изискването за документална обосновааност на счетоводните документи, коректно отразяване на промените във вторични счетоводни документи и в счетоводните регистри на оператора, с което се гарантира достоверност на финансовата информация, съдържаща се в годишните финансови отчети. Очевидно този подход не е в интерес на обществения оператор, особено когато се касае за изтекли давностни срокове при периодични плащания. Контролът върху дейността на обществените оператори във връзка с ценообразуването на предоставяните от тях услуги следва да бъде насочен върху издаваните вторични счетоводни документи по счетоводния способ „префактуриране“, както и тяхното отразяване в счетоводните регистри, за да се избегне възможността за дублиране на несъбираемите вземания от клиенти.

Библиографска справка:

1. *Закон за водите, обн., ДВ, бр. 67/27.07.1999 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 17/26.02.2021 г.*
2. *Закон за данъка върху добавената стойност, обн., ДВ, бр. 63/04.08.2006 г., посл. изм., ДВ, бр. 17/26.02.2021 г.*
3. *Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, обн., ДВ, бр. 34/06.04.2001 г., посл. изм., ДВ, бр. 58/23.07.2019 г.*
4. *Закон за енергетиката, обн., ДВ, бр. 107/09.12.2003 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 21/12.03.2021 г.*
5. *Закон за задълженията и договорите, обн., ДВ, бр. 2/05.12.1950 г., посл. изм., ДВ, бр. 35/27.04.2021 г.*

²³ По смисъла на чл. 111, б. „в“ в Закона за задълженията и договорите.

6. Закон за защита на потребителите, обн., ДВ, бр. 99/09.12.2005 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 23/19.03.2021 г.
7. Закон за корпоративното подоходно облагане, обн., ДВ, бр. 105/22.12.2006 г., посл. изм., ДВ, бр. 21/12.03.2021 г.
8. Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, обн., ДВ, бр. 18/25.02.2005 г., посл. доп., ДВ, бр. 77/18.09.2018 г.
9. Закон за счетоводството, обн., ДВ, бр. 95/08.12.2015 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 19/05.03.2021 г.
10. Закон за устройство на територията, обн., ДВ, бр. 1/02.01.2001 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 21/12.03.2021 г.
11. Търговски закон, обн., ДВ, бр. 48/18.06.1991 г., посл. изм., ДВ, бр. 104/08.12.2020 г.
12. Писмо, изх. № 91-00-86 от 21.03.2007 г., на НАП относно: Данъчно третиране по ЗДДС на консумативни разходи за електроенергия, топлоенергия, вода и др., префактурирани от наемодател на наемател.
13. Писмо, изх. № 38-07 от 14.03.2012 г., на НАП относно: регистриране чрез касов апарат на консумативни разходи за електроенергия и вода, префактурирани от наемодател на наемател.
14. Писмо, изх. № 20-00-42 от 21.02.2014 г., на НАП относно: данъчно третиране по ЗДДС на префактуриране на разходи с начислен ДДС в случаите, при които префактурирането не е по повод задължения, свързани с основна доставка.
15. Писмо, изх. № 966 от 12.09.2015 г., на НАП относно: префактуриране на комунални разходи (електричество и вода) от наемодател към наемател на нает имот и начисляване на ДДС при това префактуриране.
16. Писмо, изх. № 24-39-3 от 06.03.2017 г., на НАП относно: коригиране на фактури по реда на чл. 116 от Закона за данък върху добавената стойност.
17. Правилник за прилагане на ЗДДС, обн., ДВ, бр. 76/15.09.2006 г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 27/02.04.2021 г.
18. Решение № 2308/13.03.2003 г. по адм. д. № 6136/2002 г., I отд. на ВАС.
19. Тълкувателно решение № 3 от 18.05.2012 г. по тълкувателно дело № 3/2011 г., ОСГТК на ВКС.

RE-INVOICING AS AN UNFAIR COMMERCIAL PRACTICE FOR OVERCOMING OF THE LIMITATION PERIOD FOR PERIODIC PAYMENTS

Assoc. Prof. Valentina Staneva, PhD

*Todor Kableshkov University
of Transport, Sofia*

Hristo Stanev, PhD Student

*University of National and
World Economy, Sofia*

Keywords:	Summary
<p><i>Pre-invoicing</i></p> <p><i>Public service operator</i></p> <p><i>Unfair commercial practice</i></p> <p><i>Limitation period</i></p> <p><i>Periodic payments</i></p> <p>JEL: M41, K12</p>	<p><i>The variety of commercial transactions in the business practice in our country includes the use of all possibilities for recovery of trade receivables. In most cases, when providing public services, the relationship is fair and without the need to apply specific approaches to debt collection. One of the ways used to collect receivables from public service operators in the event of customer delays is to use the pre-invoicing accounting approach.</i></p> <p><i>Re-invoicing is a normal commercial practice for documenting the relationship between owner-landlord and tenant in connection with services provided by a public service operator. Is the re-invoicing lawful in the accounting practice of public service operators when the desired result is the creation of conditions for recovery of due trade receivables in court? Its correct application requires a good knowledge of both accounting theory and current regulations.</i></p> <p><i>By examining the legal and accounting grounds for the application of pre-invoicing as a way to document and accurately reflect the accounting information on a commercial transaction for the provision of public service, the possible limitations for the lawful application of this accounting approach will be analyzed.</i></p> <p><i>The need to comply with current legislation and to avoid re-invoicing as an unfair commercial practice to overcome the limitation period for periodic payments is highlighted.</i></p>